

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ІВАНА ПУЛЮЯ**

Г. Р. МАЦЮК, Л. А. ДЖИДЖОРА

**ЧАСОВІ ФОРМИ НАЙБІЛЬШ УЖИВАНИХ
ДІЄСЛІВ В УКРАЇНСЬКІЙ МОВІ**

ДОВІДНИК ДЛЯ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ

**ТЕРНОПІЛЬ
2021**

ІМЕНІ ІВАНА ПУЛІЮЯ
MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE
TERNOPIL IVAN PULUJ NATIONAL TECHNICAL UNIVERSITY

H. R. MATSIUK, L. A. DZHYDZHORA

**TENSE FORMS OF THE MOST COMMONLY USED
VERBS IN UKRAINIAN LANGUAGE**

HANDBOOK FOR FOREIGN STUDENTS

TERNOPIL
2021

УДК 811.161.2

Рецензенти:

Мединська О. Я. – кандидат філологічних наук, доцент

Юкало В. Я. – кандидат філологічних наук, доцент

Довідник схвалено та рекомендовано до друку на засіданні вченої ради Тернопільського національного технічного університету імені Івана Пулюя. Протокол № 3 від 14.12.2020.

Мацюк Г. Р., Джиджора Л. А. Часові форми найбільш уживаних дієслів в українській мові. Довідник для іноземних студентів. Тернопіль : ФОП Паляниця В. А., 2021. – 229 с.

Довідник містить пояснення категорії часу дієслів в українській мові та часові форми найбільш уживаних дієслів з прикладами їх використання в реченнях. Пояснення граматики англійською мовою допоможе іноземним студентам легко й швидко її зрозуміти.

У додатках подано граматичні таблиці відмінювання іменників, прикметників, займенників.

Для іноземних студентів вищих навчальних закладів та усіх, хто вивчає українську мову як іноземну.

УДК 811.161.2

ISBN 978-617-7875-27-6

© Г. Р. Мацюк, Л. А. Джиджора, 2021

© ФОП Паляниця В. А., 2021

ЗМІСТ

Передмова	5
Категорія часу дієслів в українській мові.....	8
Алфавіт.....	12
Найбільш уживані дієслова в українській мові.....	13
Додатки.....	219
Показчик дієслів.....	222
Список використаних джерел.....	228

CONTENTS

Preface	5
Category of verbs tense in Ukrainian	8
ABC.....	12
The most commonly used verbs in Ukrainian language	13
Appendices.....	219
Verb index	222
References.....	228

ПЕРЕДМОВА

Пропонований Довідник є складовою частиною навчального комплексу для іноземних студентів, які вивчають українську мову. Орієнтований на розвиток мовної, мовленнєвої та комунікативної компетенцій, необхідних для продукування та використання української мови у сферах ситуативного та професійного спілкування в усній та писемній формах.

Дієслова в Довіднику розташовані за алфавітом. Кожному дієслову присвячено окрему словникову статтю, яка складається з таких частин:

1 Реєстрове дієслово недоконаного виду у формі інфінітива та відповідне дієслово доконаного виду.

2 Запитання до керованого слова із зазначенням відмінка.

3 Найуживаніші іменники, займенники, якими керує реєстрове дієслово.

4 Часові форми реєстрового дієслова.

5 Ілюстративний матеріал.

Довідник містить пояснення значення категорії часу дієслів в українській мові, форми творення найбільш уживаних українських дієслів.

Реєстровими одиницями Довідника є найуживаніші дієслова української літературної мови у формі інфінітива недоконаного виду, до них подано пару доконаного виду (*відпочивати – відпочити, забирати – забрати*).

Від кожного реєстрового дієслова поставлено запитання, що визначає відмінкову або прийменниково-відмінкову форму керованого іменника чи займенника (*зваріти + що? (Зн. в.), + кому? (Д. в.) = для кого? (Р. в.)*). Послідовність розташування запитань (*кого? що? кому? чому? для кого? для чого? і т. д.*) та відмінкових і прийменниково-відмінкових форм керованих слів зумовлено їхнім зв'язком з реєстровим дієсловом та активністю вживання в сучасній українській мові, тобто спочатку подано найбільш уживані, а потім – менш уживані слова.

Після відмінкової чи прийменниково-відмінкової форми вираження керованого слова подано всі форми реєстрового дієслова (доконаний та недоконаний вид) в усіх трьох часах: минулому (доконаний і недоконаний вид), теперішньому (недоконаний вид) та майбутньому (доконаний та недоконаний вид). Також представлено наказовий спосіб реєстрового дієслова.

Уживання відмінкових чи прийменниково-відмінкових форм іменників та займенників, що залежать від реєстрового дієслова, проілюстровано реченнями, які супроводжуються англійським перекладом.

Переклад англійською мовою пояснення значення категорії часу дієслів в українській мові, форм творення найбільш уживаних українських дієслів, реєстрових дієслів та ілюстративного матеріалу дасть можливість іноземним студентам краще зрозуміти граматику української мови.

У додатках подано граматичні таблиці відмінювання іменників, прикметників та займенників.

Основне завдання Довідника – сприяти формуванню вмінь практичного володіння українською мовою. У процесі навчання найбільша увага

приділяється формуванню в студентів основних мовних навичок на основі включеного в програму мовного матеріалу.

Довідник часових форм найбільш уживаних дієслів української мови для іноземних студентів призначений для аудиторної та самостійної роботи іноземних студентів усіх спеціальностей під час вивчення дисципліни «Українська мова як іноземна», а також для тих іноземців, які самостійно вивчають українську мову.

PREFACE

The proposed Handbook is an integral part of the educational complex for international students studying Ukrainian language. It is focused on the development of language, speaking and communicative competencies necessary for the production and use of Ukrainian language in the areas of situational and professional communication in oral and written forms.

The verbs in the Manual are arranged in alphabetical order. Each verb is let into separate lexical entry consisting of the following parts:

1 Registered imperfective verb in the infinitive form and the corresponding perfective verb.

2 Questions to the governing word with the case indication.

3 The most commonly used nouns, pronouns, which are controlled by the register verb.

4 Temporal forms of the register verb.

5 Illustrative material.

The Handbook contains the explanation of the meaning of the verb tense category in Ukrainian language, the forms of creation of the most commonly used Ukrainian verbs.

The register units of the Handbook are the most commonly used verbs of Ukrainian literary language in the form of imperfective aspect infinitive, they are accompanied by the pair of perfective aspect (*відпочивати – відпочити, забирати – забрати*).

Each register verb is asked a question that determines the case or prepositional-case form of the governing noun or pronoun (*зварі́ти + що? (Зн. в.), + кому? (Д. в.) = для кого? (Р. в.)*). The sequence of questions (*кого? що? кому? чому? для кого? для чого?* etc.) and case and prepositional-case forms of the governing words is due to their connection with the register verb and the frequency of usage in modern Ukrainian, i.e. first, the most commonly used words are given, they are followed by the less commonly used words.

After the case or prepositional-case form of expression of the governing word, all forms of the register verb (perfective and imperfective aspect) are given in all three tenses: past (perfective and imperfective aspect), present (imperfective aspect) and future (perfective and imperfective aspect). The imperative mood of the register verb is also presented.

The use of the case or prepositional-case forms of nouns and pronouns depending on the register verb is illustrated by sentences that are accompanied by English translation.

English translation of the explanation of the meaning of the verb tense category in Ukrainian language, forms of creation of the most commonly used Ukrainian verbs, register verbs and illustrative material make it possible for international students to understand better Ukrainian grammar.

The appendices provide grammar tables of declension of nouns, adjectives and pronouns.

The main objective of the Handbook is to promote the formation of practical skills in Ukrainian language. In the process of learning, the greatest attention is paid to the formation of students' basic language skills on the basis of the language material included in the program.

The Handbook of tense forms of the most commonly used verbs in Ukrainian language for international students is intended for classroom and independent work of international students of all specialties while studying the course “Ukrainian as a foreign language”, as well as for those foreigners who study Ukrainian independently.

КАТЕГОРІЯ ЧАСУ ДІЄСЛІВ В УКРАЇНСЬКІЙ МОВІ VERBS TIME CATEGORY IN UKRAINIAN LANGUAGE

В українській мові дієслова мають три часи: минулий, теперішній та майбутній.

Усі часи розрізняються за значеннями й мають виразні морфологічні ознаки. Категорія часу тісно пов'язана з категорією особи й виявляється в особових (та родових, у минулому часі) формах.

In Ukrainian language, the verbs are used in three tense forms: past, present and future.

All tense forms differ in meaning and have distinct morphological features. The category of time is closely related to the category of a person and is defined in personal (and genitive, past tense) forms.

Минулий час

Минулий час означає дію, що відбувалася або вже відбулася до моменту мовлення. Дієслова минулого часу можуть мати доконаний (*що зробив?*) і недоконаний (*що робив?*) вид. Дієслова минулого часу змінюються за числами (*їла (однина) – їли (множина)*), а в однині за родами (*він їв (чоловічий рід), вона їла (жіночий рід), воно їло (середній рід)*).

Дієслова минулого часу утворюються від основи інфінітива (відкидання від неозначеної форми закінчення **-ти**) додаванням суфіксів: для чоловічого роду **-в**, для жіночого і середнього родів та множини **-л-**, і закінчень: для жіночого роду **-а**, для середнього **-о**, для множини **-и** (у формі чоловічого роду нульове закінчення): *писати – писав (він), писала (вона), писало (воно), писали (вони)*.

Past

Past tense means an action that took place or has already taken place before the moment of speaking. The verbs in Past tense can have perfect (*have done?*) and imperfect (*did?*) form. The verbs in Past tense vary in numbers (*ate (singular) - ate (plural)*), and in the singular by gender (*he ate (masculine), she ate (feminine), it ate (middle gender)*).

The verbs in Past tense are formed from the infinitive (rejecting the ending **-ти** of the indefinite form) by adding suffixes: for the masculine **-в**, for the feminine and neuter and the plural **-л-**, and endings: for the feminine **-а**, for the neuter **-о**, for the plural **-и** (in masculine form zero ending): *to write - wrote (he), wrote (she), wrote (it), wrote (they)*.

Теперішній час

Теперішній час означає дію, яка відбувається в момент мовлення або збігається з моментом повідомлення про неї.

Дієслова в теперішньому часі виражають:

а) дію, що збігається з моментом мовлення про неї: *Зараз я пишу тобі знову;*

б) дію тривалу або постійну: *Щодня я прокидаюся дуже рано;*

в) дію, що є властивістю істоти або предмета: *Земля обертається навколо своєї осі.*

Дієслова теперішнього часу мають тільки недоконаний вид і змінюються за особами й числами. Утворюються дієслова теперішнього часу від основи теперішнього часу за допомогою закінчень:

	Однина	Множина
1 особа	я: -у, -ю	ми: -емо (-ємо), -имо (-імо)
2 особа	ти: -еш (-єш), -иш (-іш)	ви: -ете (-єте), -ите (-іте)
3 особа	він, вона, воно: -е (-є), -ить (-іть)	вони: -уть (-ють), -ать (-ять)

Present

Present means an action that occurs at the moment of speaking or at the moment of it notification.

The verbs in present tense express:

а) an action that coincides with the moment of speaking about it: *Now I am writing to you again;*

б) long-term or permanent effect: *Every day I wake up very early;*

с) action that is a property of a human being or object: *The earth rotates around its axis.*

Present tense verbs have only the imperfect form and vary in persons and numbers. Present tense verbs are formed from the present tense with the endings:

	Singular	Plural
1 особа	I: -у, -ю	we: -емо (-ємо), -имо (-імо)
2 особа	you: -еш (-єш), -иш (-іш)	you: -ете (-єте), -ите (-іте)
3 особа	he, she, it: -е (-є), -ить (-іть)	they: -уть (-ють), -ать (-ять)

Майбутній час

Майбутній час означає дію, що здійсниться або триватиме після розмови про неї.

Форми майбутнього часу можуть виражати тривалу (необмежену в часі) дію (*Я буду писати вдома.*), одноразову або обмежену із вказівкою на завершеність (*Я напишу вдома.*). Відповідно вони творяться від основ дієслів недоконаного і доконаного виду.

Майбутній час має три форми: одну доконаного виду (*напишу*) і дві недоконаного – просту (*писатиму*) і складену (*буду писати*).

Дієслова майбутнього часу в усіх формах змінюються за особами й числами. Дієслова майбутнього часу доконаного виду змінюються так само, як дієслова теперішнього часу.

Проста форма майбутнього часу недоконаного виду утворюється додаванням до інфінітива частинок – **-му, -меш, -ме, -мемо, -мете, -муть**:

я *писатиму* ми *писатимемо*
 ти *писатимеш* ви *писатимете*
 він / вона *писатиме* вони *писатимуть*

Складена форма майбутнього часу дієслів недоконаного виду утворюється з особових форм допоміжного дієслова **бути** та інфінітиву:

я *буду*
 ти *будеш*
 він / вона *буде*
 ми *будемо*
 ви *будете*
 вони *будуть*

} + інфінітив: *я буду писати, ви будете ходити.*

Запитання до дієслів у всіх часах

Минулий час	Теперішній час	Майбутній час
<p>Недоконаний – доконаний вид: він що робив? – що зробив? вона що робила? – що зробила? воно що робило? – що зробило? ми, ви, вони що робили? – що зробили?</p>	<p>я що роблю? ти що робиш? він, вона, воно що робить? ми що робимо? ви що робите? вони що роблять?</p>	<p>Недоконаний вид: я що буду робити? що робитиму? ти що будеш робити? що робитимеш? він, вона, воно що буде робити? що робитиме? ми що будемо робити? що робитимемо? ви що будете робити? що робитимете вони що будуть робити? що робитимуть?</p> <p>Доконаний вид: я що зроблю? ти що зробиш? він, вона, воно що зробить? ми що зробимо? ви що зробите? вони що зроблять?</p>

Future

Future tense means an action that will take place or continue after the conversation about it.

Future tense forms can express long-term (unlimited in time) action (*I will write at home*), one-time or limited with an indication of completion (*I will have written at home*). Accordingly, they are formed from the verbs of imperfect and perfect form.

The future tense has three forms: one perfect form (*I will have written*) and two imperfect ones - simple (*I will write*) and compound (*I will write*).

Verbs of the future tense in all forms vary according to persons and numbers. The future tense verbs of the perfect form change in the same way as the present tense verbs.

The simple form of the future tense of the imperfect form is formed by adding to the infinitive the particles **--му, -меш, -ме, -мемо, -мете, -муть**: *I will write, you will write, he / she will write, we will write, you will write, they will write*.

The compound form of the future tense of verbs of the imperfect form is used in the following forms: personal forms of the auxiliary verb to be:

<p>I will You will He / She will We will You will They will</p>	}	+ infinitive: I will write, you will write.
--	---	---

Questions to the verbs in all tense forms

Past	Present	Future
<p>Imperfect - perfect form: what was he doing – what has he done? what was she doing - what has she done? what was it doing – what has it done? what were we, you, they doing - what have they done?</p>	<p>what am I doing? what are you doing? what is he, she, it doing? what are we doing? what are you doing? what are they doing</p>	<p>Imperfect form: what will I do? what will you do? what will he, she, it do? what will we do? what will you do? what will they do? Perfect form: what will I have done? what will you have done? what will he, she, it have done? what will we have done? what will you have done? what will they have done?</p>

АЛФАВІТ

Аа а	Бб бе	Вв ве	Гг ге	Ґґ ґе	Дд де	Ее е
Єє є	Жж же	Зз зе	Ии и	Іі і	Її ї	Йй йй
Кк ка	Лл ел	Мм ем	Нн ен	Оо о	Пп пе	Рр ер
Сс ес	Тт те	Уу у	Фф еф	Хх ха	Цц це	Чч че
	Шш ша	Щщ ща	Ь знак м'якшення	Юю ю	Яя я	

НАЙБІЛЬШ УЖИВАНІ ДІЄСЛОВА В УКРАЇНСЬКІЙ МОВІ

А

Аналізува́ти – проаналізува́ти + що? (Зн. в.), + **у / в чому?** (М. в.)
To analyze – have analyzed + whom? what? (Accusative), + **in what?** (Locative)

Що? (Зн. в.) – зауваження, подію, пригоду, статтю, дані, виступ, доповідь та ін.;
у / в чому? (М. в.) – у / в: статті, виступі, доповіді та ін.

Минулий час	Теперішній час	Майбутній час
<p>Недоконаний – доконаний вид: він аналізував – проаналізував вона аналізувала – проаналізувала воно аналізувало – проаналізувало ми, ви, вони аналізували – проаналізували</p>	<p>я аналізую ти аналізуєш він, вона, воно аналізує ми аналізуємо ви аналізуєте вони аналізують</p>	<p>Недоконаний вид: я буду аналізувати, аналізуватиму ти будеш аналізувати, аналізуватимеш він, вона, воно буде аналізувати, аналізуватиме ми будемо аналізувати, аналізуватимемо ви будете аналізувати, аналізуватимете вони будуть аналізувати, аналізуватимуть</p> <p>Доконаний вид: я проаналізую ти проаналізуєш він, вона, воно проаналізує ми проаналізуємо ви проаналізуєте вони проаналізують</p>
<p>Наказовий спосіб</p>	<p>ти аналізуй – проаналізуй ми аналізуймо – проаналізуймо ви аналізуйте – проаналізуйте</p>	

Нам потрібно проаналізувати цю подію. – We should analyze this event.
 Він проаналізував його вчинок. – He has analyzed his action.
 Ми аналізуємо дані події у статті. – We are analyzing these events in the article.
 Вони проаналізують це завтра. – They will analyze it tomorrow.

Аплодува́ти + кому? (Д. в.)
To applaud + to whom? (Dative)

Кому? (Д. в.) – артистові (артисту), артистці, співакові (піваку), співачці, акторові (актору), акторці, учасникові (учаснику), учасниці, доповідачеві (доповідачу), доповідачці, мені, тобі, йому, їй, нам, вам, їм, кожному, усім, нікому та ін.

Минулий час		Теперішній час	Майбутній час
Недоконаний вид: він аплодував вона аплодувала ми, ви, вони аплодували		я аплодую ти аплодуєш він, вона аплодує ми аплодуємо ви аплодуєте вони аплодують	Недоконаний вид: я буду аплодувати, аплодуватиму ти будеш аплодувати, аплодуватимеш він, вона буде аплодувати, аплодуватиме ми будемо аплодувати, аплодуватимемо ви будете аплодувати, аплодуватимете вони будуть аплодувати, аплодуватимуть
Наказовий спосіб	ти аплодуй ми аплодуймо ви аплодуйте		

На концерті діти аплодували артистам. – At the concert, the children applauded the artists.

Переможцям завжди аплодують. – Winners are always applauded.

Ми будемо аплодувати вам голосно. – We will applaud you out loud.

Б

Бажати – побажати + кого? чого? (Р. в.), + кого? що? (Зн. в.), + кому? чому? (Д. в.) = для кого? для чого? (Р. в.)

To wish – have wished + whom? what? (Accusative), + whom? what? (Genitive), + to whom? to what? (Dative) = for whom? for what? (Genitive)

Кого? (Р. в. і Зн. в.) – дітей, сина, дочки і дочку, внука, внучки і внучку, брата, сестри і сестру, чоловіка, дружини і дружину, зятя, невістки і невістку, господаря, господині і господиню, спадкоємця, мене, тебе, його, її, нас, вас, їх та ін.;

чого? (Р. в.) – (мати бажання одержати щось – to want) хліба, води, м'яса, вина, фруктів, каші, подарунків, грошей, любові, розваг, слави, перемоги, влади, незалежності; (хотіти чогось для когось – to want something for someone) здоров'я, щастя, миру, добра, багатства, мудрості, успіхів, чогось, усього, нічого та ін.;

що? (Зн. в.) – хату, квартиру, автомобіль, щось, дещо, усе та ін.;

кому? (Д. в.) – матері, батькові (батьку), батькам, дитині, синові (сину), дочці, братові (брату), сестрі, чоловікові (чоловіку), дружині, дідові (діду), бабі, другові (другу), подрузі, людині, мені, тобі, йому, їй, нам, вам, їм, собі, комусь, нікому, усім та ін.;

чому? (Д. в.) – народові (народу), населенню, колективові (колективу), молоді, сім'ї, державі, країні та ін.;

для кого? (Р. в.) – **для:** матері, батька, батьків, дитини, дочки, сина, сестри, брата, дружини, чоловіка, діда, баби, друга, подруги, людини, мене, тебе, нього, неї, нас, вас, них, когось, кожного, інших, всіх та ін.;

для чого? (Р. в.) – **для:** народу, населення, колективу, молоді, родини, держави, країни та ін.

Минулий час		Теперішній час	Майбутній час
<p>Недоконаний – доконаний вид: він бажав – побажав вона бажала – побажала воно бажало – побажало ми, ви, вони бажали – побажали</p>		<p>я бажаю ти бажаєш він, вона, воно бажає ми бажаємо ви бажаєте вони бажають</p>	<p>Доконаний вид: я побажаю ти побажаєш він, вона, воно побажає побажає ми побажаємо ви побажаєте вони побажають</p>
Наказовий спосіб	<p>ти побажай ми побажаймо ви побажайте</p>		

Ми бажаємо вам щастя, здоров'я, добра та всього найкращого. – We wish you happiness, health, well-being and all the best.

Він побажав мені успіхів. – He wished me success.

Що ти хочеш мені побажати? – What do you want to wish me?

Він давно бажав цієї зустрічі. – He dreamed about this meeting for a long time.

Кращої дружини для свого сина вона і бажати не могла. – She could not wish a better wife for her son.

Ба́чити – побачи́ти + кого? що? (Зн. в.), + через (крізь) що? (Зн. в.)
To see – have seen + whom? what? (Accusative), + through what? (Accusative)

Кого? (Зн. в.) – людину, чоловіка, жінку, хлопця, дівчину, діда, бабу, батька, матір, дитину, сина, дочку, брата, сестру, тварину, kota, собаку, мене, тебе, його, її, нас, вас, їх, когось, декого, кожного, інших, усіх та ін.;

що? (Зн. в.) – землю, сонце, небо, будинок, дерево, квітку, фільм, виставу, виставку, картину, дорогу, щось, дещо, усе та ін.;

через (крізь) що? (Зн. в.) – **через (крізь):** скло, вікно, окуляри, лінзи, щілину, шпарину, плівку, сітку та ін.

Минулий час		Теперішній час	Майбутній час
<p>Недоконаний – доконаний вид: він бачив – побачив вона бачила – побачила воно бачило – побачило ми, ви, вони бачили – побачили</p>		<p>я бачу ти бачиш він, вона, воно бачить ми бачимо ви бачите вони бачать</p>	<p>Недоконаний вид: я буду бачити, бачитиму ти будеш бачити, бачитимеш він, вона, воно буде бачити, бачитиме ми будемо бачити, бачитимемо ви будете бачити, бачитимете вони будуть бачити, бачитимуть</p> <p>Доконаний вид: я побачу ти побачиш він, вона, воно побачить ми побачимо ви побачите вони побачать</p>
Наказовий спосіб	<p>ти побач ми побачмо ви побачте</p>		

Я ніколи не бачив веселки. – I have never seen a rainbow.

Ми побачили гори. – We saw the mountains.

Через вікно він бачить її. – He sees her through the window.

Я сподіваюся, що завтра тебе побачу. – I hope to see you tomorrow.

Берегти́ – зберегти́, вберегти́ + кого? що? (Зн. в.), + від кого? від чого? (Р. в.), + для кого? для чого? (Р. в.)

To protect – to save, to protect + whom? what? (Accusative case), + from whom? from what? (Genitive case), + for whom? for what? (Genitive case)

Кого? (Зн. в.) (*вберегти*) – (*захистити, оберігати кого-небудь, що-небудь від когось чи чогось – to protect, to protect someone, something from someone or something*) дитину, сина, дочку, батька, матір, брата, сестру, чоловіка, жінку, людину, тварину, мене, тебе, його, її, нас, вас, їх, когось, кожного, інших, усіх та ін.;

що? (Зн. в.) – життя, тіло, здоров'я, нерви, голос, одяг, взуття, речі, меблі, землю, природу, державу, країну, тварин, ліс, рослини та ін.;

від кого? (Р. в.) – **від:** ворогів, злодіїв, шахраїв, людей, дітей, шкідників, комах, гризунів, мене, тебе, нього, неї, нас, вас, них, когось, інших, усіх та ін.;

від чого? (Р. в.) – **від:** хвороби, смерті, зла, біди, псування, руйнування, вогню, пожежі, дощу, вологи, морозу, вітру, чогось, усього та ін.;

що? (Зн. в.) (*зберегти, вберегти*) – (*зберігати що-небудь – to save something*) здоров'я, силу, спадщину, звичаї, традиції, речі, книжку, фотографію, лист, ікону, малюнок, прикраси, одяг, природу, ресурси, воду, газ, електроенергію, гроші, щось, усе та ін.;

для кого? (Р. в.) – **для:** людей, дітей, сина, дочки, внука, внучки, жителів, мене, тебе, нього, неї, нас, вас, них, когось, інших, усіх та ін.;

для чого? (Р. в.) – **для:** народу, населення, молоді, майбутнього покоління, родини, країни та ін.

Минулий час	Теперішній час	Майбутній час
<p>Недоконаний – доконаний вид: він беріг – зберіг вона берегла – зберегла воно берегло – зберегло ми, ви, вони берегли – зберегли</p>	<p>я бережу ти бережеш він, вона, воно береже ми бережемо ви бережете вони березуть</p>	<p>Недоконаний вид: я буду берегти, берегтиму ти будеш берегти, берегтимеш він, вона, воно буде берегти, берегтима ми будемо берегти, берегтимемо ви будете берегти, берегтимете вони будуть берегти, берегтимуть</p> <p>Доконаний вид: я збережу ти збережеш він, вона, воно збереже ми збережемо ви збережете вони збережуть</p>
<p>Наказовий спосіб</p>	<p>ти бережи – збережи ми бережімо – збережімо ви березіть – збережіть</p>	

Він береже свій велосипед від крадіїв. – He protects his bike from thieves.
 Спорт убереже сина від згубного впливу шкідливих звичок. – Sport will protect your son from the harmful effects of bad habits.
 Спадщину бережуть, коли вона є. – Heritage is saved when it is available.
 Ми збережемо наші ліси. – We will save our forests.

Біти – побіти = набіти + кого? що? (Зн. в.), + чим? (Ор. в.), + по чому? (М. в.)
битися – побитися + з ким? (Ор. в.)
To beat – have beaten + whom? what? (Accusative), + what? (Ablative), + on what? (Locative)
to fight – have fought + with whom? (Ablative)

Кого? (Зн. в.) – дитину, сина, дочку, батька, матір, брата, сестру, чоловіка, жінку, людину, тварину, собаку, kota, мене, тебе, його, її, нас, вас, їх, когось, кожного, інших, усіх та ін.;

чим? (Ор. в.) – рукою, руками, ногою, ногами, палицею, камінням, віником, чимсь та ін.;

по чому? (М. в.) – *по*: шибці, склі, дверях, землі, воді, руках, ногвх, спині, обличчю (обличчі), м'ячу (м'ячі), поверхні, чомусь та ін.;

з ким? (Ор. в.) (*битися – to fight*) – з: хлопцями, дівчатами, дітьми, студентами, зі мною, тобою, ним, нею, нами, вами, кимось та ін.

Минулий час		Теперішній час	Майбутній час
<p>Недоконаний – доконаний вид: він бив – побив вона била – побила воно било – побило ми, ви, вони били – побили</p>		<p>я б'ю ти б'єш він, вона, воно б'є ми б'ємо ви б'єте вони б'ють</p>	<p>Недоконаний вид: я буду бити, битиму ти будеш бити, битимеш він, вона, воно буде бити, битиме ми будемо бити, битимемо ви будете бити, битимете вони будуть бити, битимуть</p> <p>Доконаний вид: я поб'ю ти поб'єш він, вона, воно поб'є ми поб'ємо ви поб'єте вони поб'ють</p>
Наказовий спосіб	<p>ти бий – побий ми биймо – побиймо ви бийте – побийте</p>		

Він побив свого друга. – He beat his friend.
 Вона била по дереву руками. – She beat on the tree by her hands.

Вони дуже часто б'ються. – They fight very often.

Я поб'ю тебе. – I will beat you.

Бігати – побігати + з ким? (Op. v.), + по чому? (M. v.), + біля кого? біля чого? (P. v.), + між ким? між чим? (Op. v.)

To run + with whom? (Ablative case), + on what? (Locative), + near whom? near what? (Genitive), + between whom? between what? (Ablative case)

З ким? (Op. v.) – з: другом, подругою, татом, мамою, братом, сестрою, тренером, собакою, зі мною, тобою, ним, нею, нами, вами, ними, кимось та ін.;

по чому? (M. v.) – **по:** дорозі, вулиці, селі (селу), місті (місту), лісі (лісу), парку, землі, піску, березі (берегу, берегові), мосту, воді, калюжі, снігу, траві та ін.;

біля кого? (P. v.) – **біля (коло):** людини, батька, матері, батьків, чоловіка, жінки, дитини, сина, дочки, діда, баби, мене, тебе, нього, неї, нас, вас, них, когось, усіх та ін.;

біля чого? (P. v.) – **біля (коло):** будинку, хати, двору, воріт, школи, річки, машини та ін.;

між ким? (Op. v.) – **між (поміж):** людьми, батьками, дітьми, чоловіками, жінками, хлопцями, дівчатами, відвідувачами, нами, вами, ними, усіма та ін.;

між чим? (Op. v.) – **між (поміж):** деревами, кущами, квітами, будинками, столами, кріслами, рядами та ін.

Минулий час	Теперішній час	Майбутній час
<p>Недоконаний – доконаний вид: він бігав – побігав вона бігала – побігала воно бігало – побігало ми, ви, вони бігали – побігали</p>	<p>я бігаю ти бігаєш він, вона, воно бігає ми бігаємо ви бігаєте вони бігають</p>	<p>Недоконаний вид: я буду бігати, бігатиму ти будеш бігати, бігатимеш він, вона, воно буде бігати, бігатиме ми будемо бігати, бігатимемо ви будете бігати, бігатимете вони будуть бігати, бігатимуть</p> <p>Доконаний вид: я побігаю ти побігаєш він, вона, воно побігає ми побігаємо ви побігаєте вони побігають</p>
Наказовий спосіб	<p>ти бігай – побігай ми бігаймо – побігаймо ви бігайте – побігайте</p>	

Ми можемо швидко бігати. – We can run fast.

Учора вони не бігали. – They did not run yesterday.

Вона завжди бігає зі мною. – She always runs with me.

Завтра ми також будемо бігати. – Tomorrow we will also run.